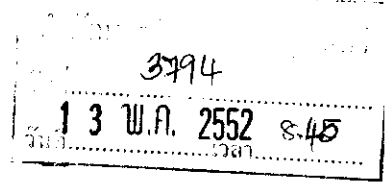

สวค. 4/1547
วันที่ 13 มี.ค. 2552
เวลา 9.02

ที่ ทส ๐๓๐๖/๑๐๕๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ข้อเสนอทางนโยบายเรื่อง ผลกระทบจากอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและจังหวัดระยอง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนที่ ๓๓ ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๖๗๐๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี ในกรณีข้อเสนอทางนโยบายเรื่อง ผลกระทบจากอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและ จังหวัดระยอง ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ความละเอียดดังแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นต่อข้อเสนอทางนโยบายเรื่อง ผลกระทบจากอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและจังหวัดระยอง ดังนี้

๑. ข้อมูลชี้แจงเพิ่มเติม

กระทรวงฯ ใคร่ขอนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นปัจจุบัน ดังนี้

- ข้อมูลเพิ่มเติมเอกสารข้อ ๓.๓.๓ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ มาบตาพุด พบว่าปัจจุบันมีแนวโน้มดีขึ้นหลังจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษและกำหนดการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อ กำกับดูแลและผลักดันการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ โดยผลการตรวจวัดค่าเฉลี่ย ของสารมลพิษพื้นฐานในบริเวณพื้นที่มาบตาพุดในปี ๒๕๕๑ ได้แก่ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ไนโตรเจน ไดออกไซด์ ฝุ่นละออง และอื่นๆ มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ มีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา สำหรับปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศ โดยสรุปแล้วในปี ๒๕๕๑ มีสถานการณ์ดีขึ้นกว่าปี ๒๕๕๐ โดยพบว่าค่ามาตรฐานเฉลี่ยรายปีในภาพรวม ของพื้นที่มีระดับความเข้มข้นเฉลี่ยลดลง

- ข้อมูลเพิ่มเติมเอกสารข้อ ๓.๔.๑ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาศักยภาพการรองรับ มลพิษทางอากาศ ซึ่งคำแนะนำว่ามีการศึกษาครอบคลุมมลพิษทางอากาศ ๓ ชนิด คือ สารประกอบ อินทรีย์ระเหยง่ายในกลุ่ม "วีไอซี" ฝุ่นละออง และก๊าซพิษจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง นั้น ในข้อเท็จจริง การศึกษาศักยภาพการรองรับมลพิษทางอากาศดังกล่าวเป็นการศึกษาเฉพาะก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์

/และก๊าซ...

และก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์เท่านั้น และการศึกษาดังกล่าวไม่ได้มีการนำผลการศึกษาวิจัยด้านอื่นๆ เข้าไปเป็นข้อมูลพิจารณาประกอบ เช่น การศึกษาวิจัยของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ และการศึกษาของ กรมควบคุมโรค เป็นต้น เนื่องจากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นการศึกษาในเชิงผลกระทบสุขภาพ ออนามัยจากการได้รับสารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย แต่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาดังกล่าว การรองรับมลพิษทางอากาศดังกล่าว ทั้งนี้ การดำเนินงานประเมินศักยภาพการรองรับมลพิษทางอากาศของ พื้นที่มาบตาพุดในปัจจุบัน เป็นการดำเนินงานสืบเนื่องจากการศึกษาที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ซึ่งมี ขอบการรองรับในส่วนของคุณภาพน้ำเข้าโดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมศึกษา ทำให้ผลการศึกษาดังกล่าวมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ จึงได้มีการปรับปรุงพัฒนาข้อมูลในส่วนดังกล่าวและคาดว่าจะการปรับปรุงดังกล่าวจะแล้วเสร็จ ปลายปี ๒๕๕๒ ซึ่งจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ข้อคิดเห็นในประเด็นข้อเสนอเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงฯ พิจารณาแล้วเห็นชอบต่อข้อเสนอเชิงนโยบายในข้อ ๒ ๓ และ ๔ สำหรับข้อเสนอเชิงนโยบายข้อ ๑ และข้อ ๕ นั้นมีความเห็นเพิ่มเติมว่าในการดำเนินงานผลักดันตาม ข้อเสนอดังกล่าวควรพิจารณาประเด็นด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบทุกด้าน เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีข้อจำกัดหรือขาดความชัดเจนทางด้านกฎหมายในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติ โดยขอสรุปความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๒.๑ ประเด็นข้อเสนอให้รัฐบาลทบทวนและปรับแนวทางการพัฒนาจังหวัดระยอง โดยจัดตั้งคณะกรรมการจากทุกภาคส่วน

ขอเรียนชี้แจงว่าในปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณ ชายฝั่งทะเลตะวันออก ในการกำกับดูแลการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งรวมถึงพื้นที่มาบตาพุดและจังหวัดระยองด้วย โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สมารสุข) เป็น ประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นเลขานุการ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรให้คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออก เป็นผู้พิจารณาทบทวนและปรับแนวทางการพัฒนาในจังหวัดระยองต่อไป

๒.๒ ประเด็นการปรับปรุงระบบการจัดการทรัพยากรน้ำใหม่

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำในปัจจุบัน เป็นหน้าที่คณะกรรมการลุ่ม น้ำ ที่แต่งตั้งขึ้นโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยองค์ประกอบมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรน้ำ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ อำนาจหน้าที่หลัก ได้แก่ การกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาลุ่ม น้ำ อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การจัดลำดับความสำคัญการใช้ น้ำ และการแก้ไขข้อพิพาทด้านทรัพยากรน้ำ เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายรองรับอำนาจหน้าที่โดยตรง การดำเนินการคณะกรรมการลุ่มน้ำจึงเป็น ลักษณะการประสานหน่วยงานและภาคประชาชน ในการร่วมกันวางแผน สำหรับการกำกับดูแลการ จัดสรรน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการใช้จากอ่างเก็บน้ำโดยตรง การดำเนินงานจึงอาศัยอำนาจของหน่วยงาน

ตามพระราชบัญญัติการชลประทาน แต่ในส่วนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาตินั้น ยังไม่มีกฎหมายควบคุม การดำเนินงานของหน่วยงานปฏิบัติในปัจจุบันจึงเป็นการจัดเตรียมข้อกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำให้สามารถมีข้อมูลและแนวทางในการเจรจาหรือกับผู้ใช้น้ำในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อตกลงแบ่งสรรการใช้น้ำได้อย่างเป็นธรรม

๒.๓ ประเด็นการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมขึ้นในพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่จังหวัดระยอง

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้ให้อำนาจในการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ จึงควรมีการพิจารณาประเด็นด้านกฎหมายและระเบียบอื่น เช่น ระเบียบของกระทรวงการคลัง เป็นต้น เพื่ออาศัยเป็นกฎหมายประกอบในการพิจารณาจัดตั้งกองทุนฯ ใช้เป็นมาตรการและกลไกในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมที่มีความมั่นคงและต่อเนื่อง โดยถ้าสามารถจัดตั้งกองทุนฯ ขึ้นในระดับพื้นที่ได้ จะสามารถใช้เป็นต้นแบบและขยายผลสำหรับพื้นที่อื่นๆ ที่ประสบปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมในลักษณะเดียวกัน

๒.๔ ประเด็นการเสนอให้รัฐบาลชะลอการขยายและก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ในพื้นที่มาบตาพุดและบ้านฉาง ในระหว่างการทบทวนและปรับแนวทางการพัฒนาจังหวัดระยอง โดยให้มีการกำหนดแนวทางและกระบวนการตัดสินใจในการอนุมัติ/อนุญาต/ให้ความเห็นชอบการขยายโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

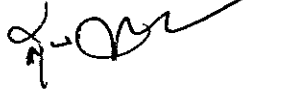
ในส่วนของการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการของเอกชนที่ไม่ต้องขออนุมัติโครงการจากคณะกรรมการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณารายงานฯ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีการกำหนดระยะเวลาการพิจารณารายงานอย่างชัดเจน

สำหรับการกำหนดแนวทางและกระบวนการตัดสินใจในการอนุมัติ/อนุญาต/ให้ความเห็นชอบการขยายโรงงานอุตสาหกรรมใหม่ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ควรกำหนดบทบาทของหน่วยงานภาคปฏิบัติให้ชัดเจน เนื่องจากตามมาตรา ๖๗ ววรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๕๐) บัญญัติไว้ว่า "การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว" เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้บัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๕๐) ประกอบกับโดยที่ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และให้คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติดังกล่าวมีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับระบบสุขภาพแห่งชาติและผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบาย

สาธารณะทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ กระทรวงฯ จึงมีความเห็นว่าไม่อาจที่จะดำเนินการแต่งตั้งองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมได้ เพราะกระทรวงฯ เป็นเพียงหน่วยงานที่ดำเนินการเพื่อให้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เท่านั้น ดังนั้นการดำเนินการดังกล่าว จึงควรเป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่จะต้องประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ ตามที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ กระทรวงฯ พร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้อย่างเต็มความสามารถ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม ดูแล และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๓๑